

V/v kết quả Diễn đàn Phát triển bền vững
khu vực Duyên hải miền Trung.

Hà Nội, ngày 30 tháng 6 năm 2014

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ (công văn số 3766/VPCP-QHQT ngày 26/5/2014); ngày 03/6/2014, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã phối hợp với Ngân hàng Thế giới (WB) tổ chức “Diễn đàn Phát triển bền vững khu vực Duyên hải miền Trung” (DHMT) tại thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam. Tham dự Diễn đàn có khoảng 150 đại biểu đến từ 09 tỉnh, thành phố vùng DHMT (Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên), các cơ quan Trung ương, đối tác phát triển (WB, ADB, Nhật Bản, Thụy Sĩ, Canada, EU, Ai-len, UN Habitat), Quỹ Phòng chống bão lụt miền Trung và Ban điều phối vùng DHMT. Phó Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc tham dự và phát biểu chỉ đạo tại Diễn đàn. Lãnh đạo Bộ Kế hoạch và Đầu tư và Giám đốc quốc gia WB tại Việt Nam đồng chủ tọa Diễn đàn.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư xin báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả Diễn đàn như sau:

I. Kết quả của Diễn đàn

Diễn đàn đã tập trung thảo luận các nội dung sau: (i) Phát triển bền vững khu vực DHMT: Cơ hội, thách thức; (ii) Tăng cường kết nối hạ tầng giao thông phục vụ phát triển kinh tế - xã hội khu vực DHMT; (iii) Phát triển bền vững nguồn nước gắn với phòng chống, giảm nhẹ rủi ro thiên tai vùng DHMT.

1. Về nội dung “Phát triển bền vững khu vực DHMT: Cơ hội, thách thức”

Các đại biểu tham dự đều nhất trí rằng vùng Bắc Trung Bộ và Duyên hải Nam Trung Bộ nằm giữa 2 vùng phát triển nhất cả nước nhưng là vùng tương đối nghèo, trình độ phát triển giữa các tỉnh không đồng đều. Để có thể phát triển, các tỉnh cần phân công phối hợp nhằm phát huy lợi thế của mỗi địa phương, đồng thời phải duy trì cân bằng giữa lợi ích phát triển kinh tế và bảo vệ môi trường.

Đánh giá về các cơ hội và thách thức, các Diễn giả cũng đã nêu các luận điểm về quy hoạch vùng theo Quyết định 1114/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 09/7/2013 phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế xã hội vùng Bắc Trung Bộ và Duyên hải Nam Trung Bộ, các đánh giá tập trung vào nhóm các vấn đề chủ yếu sau:

- Nguồn lực đầu tư: Nguồn lực tài chính hiện nay chưa đáp ứng được nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo và phòng chống thiên tai của vùng. Do vậy, đầu tư từ ngân sách nhà nước cần ưu tiên cho các công trình, dự án có ý nghĩa chiến lược vùng, không có khả năng thu hồi vốn.

- Phát triển cơ sở hạ tầng: Cần xây dựng và cải tạo các công trình thủy lợi, thủy sản quan trọng phục vụ sản xuất, chủ động phòng chống và thích ứng biến đổi khí hậu; hoàn thiện hệ thống kết cấu hạ tầng đô thị, hạ tầng du lịch; đa dạng hóa và nâng cao chất lượng các loại hình dịch vụ.

- Cơ chế chính sách: Cần tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư để thu hút mạnh mẽ hơn nữa các nguồn lực trong và ngoài nước. Đa dạng hóa các loại hình đầu tư, đẩy mạnh đầu tư theo hình thức hợp tác công tư (PPP).

- Về phát triển nguồn nhân lực: DHMT là vùng có lực lượng lao động trẻ dồi dào, song trình độ và tay nghề lao động còn thấp, chưa đáp ứng được nhu cầu phát triển. Do vậy, cần xây dựng các trung tâm đào tạo nguồn nhân lực vùng tập trung, tăng cường công tác đào tạo nghề cho người lao động nhằm xây dựng một lực lượng lao động đáp ứng yêu cầu phát triển, đặc biệt cho khu vực công nghệ cao, khu vực đầu tư trực tiếp nước ngoài.

2. Về nội dung “Tăng cường kết nối hạ tầng giao thông phục vụ phát triển kinh tế - xã hội”

Với mục tiêu phát triển và kết nối hệ thống giao thông theo hướng đồng bộ, hợp lý đáp ứng nhu cầu vận tải với chất lượng ngày càng cao, các ý kiến tập trung vào các vấn đề chính sau:

- Huy động nguồn vốn: Tập trung tăng cường vốn đầu tư từ nguồn ngân sách Nhà nước, ưu tiên vốn ODA, xã hội hóa, huy động vốn đầu tư ngoài ngân sách (BOT, BT, PPP, FDI...), cần có chính sách hỗ trợ vốn, nhất là giao thông nông thôn trong khuôn khổ chương trình “Nông thôn mới”.

- Hợp tác nội vùng, liên vùng, quốc tế: Xây dựng cơ chế chính sách triển khai hợp tác đồng bộ giữa các địa phương trong vùng, vùng lân cận và quốc tế để phát triển kết cấu hạ tầng giao thông.

- Ưu tiên đầu tư: Tập trung đầu tư một số công trình có ảnh hưởng lớn đến phát triển tổng thể kinh tế - xã hội, bao gồm: Nâng cấp mở rộng quốc lộ 1, xây dựng từng đoạn đường bộ cao tốc Bắc Nam với thời gian phù hợp có xét đến hiệu quả chung của việc khai thác các đoạn tuyến quốc lộ 1 song hành, hiện đại hóa tuyến đường sắt Bắc - Nam, đường hành lang ven biển, cảng biển...

- Phát triển hệ thống cơ sở hạ tầng, xây dựng đồng bộ kết cấu hạ tầng giao thông, đường kết nối các vùng nghèo với khu vực phát triển hơn để thúc đẩy xây dựng phát triển các khu kinh tế, khu kinh tế mở, xóa đói giảm nghèo.

3. Về nội dung “Phát triển bền vững nguồn nước gắn với phòng chống, giảm nhẹ rủi ro thiên tai”

Khu vực duyên hải miền Trung là vùng có điều kiện khí hậu khắc nghiệt nhất cả nước, hàng năm thường xảy ra nhiều thiên tai như bão, lũ, gió Lào, hạn hán. Nguyên nhân chính do địa hình phần lớn là núi đồi, hẹp, độ dốc từ Tây sang Đông lớn. Vào mùa lũ, với độ che phủ của rừng thấp (khoảng 40-42%) cộng với địa hình dốc nên lũ rất ác liệt với cường suất lớn, khả năng tích nước thấp. Vào mùa kiệt thường xuyên thiếu nước, một số khu vực hạn hán, thiếu nước nghiêm trọng cho sinh hoạt và sản xuất của người dân. Để phát triển bền vững nguồn nước gắn với phòng chống, giảm nhẹ rủi ro thiên tai, các khuyến nghị tại Diễn đàn tập trung vào những nội dung chính sau:

- Về thể chế: Cần thống nhất quản lý tổng hợp nguồn nước, quản lý hạn, lũ theo lưu vực sông và theo các khung quản lý cho mỗi lưu vực; xây dựng, hoàn thiện các văn bản pháp luật và phổ biến pháp luật trong công tác quản lý tài nguyên nước và công trình thủy lợi. Thực hiện tốt công tác khảo sát, đo đạc, kiểm kê đánh giá tài nguyên nước thông qua việc thiết lập mạng lưới quan trắc, cảnh báo sớm, xây dựng các ngân hàng dữ liệu về nước.

- Về quản lý, khai thác, đầu tư các công trình thủy lợi: Tập trung xây dựng các công trình sử dụng tổng hợp nguồn nước, tăng cường đầu tư mới, tu bổ, hoàn chỉnh các công trình hiện có,... cải tiến công nghệ quản lý nguồn nước, hoàn chỉnh hệ thống quản lý an toàn đập từ Trung ương đến địa phương.

- Về quản lý lũ: Cần có khung quản lý lũ cho tất cả các lưu vực sông, áp dụng phương pháp tiếp cận tổng hợp kết hợp cả hai biện pháp công trình và phi công trình.

- Về phòng chống, giảm nhẹ rủi ro thiên tai đối với các khu vực ven biển và hoạt động kinh tế biển: Cần tập trung nguồn lực để quy hoạch và đầu tư các khu neo đậu, tránh trú bão và hạ tầng nghề cá chung cho khu vực, chú trọng phát triển rừng phòng hộ ven biển.

4. Ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc

Phó Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đã ghi nhận những ý kiến đóng góp của các Đại biểu tham dự, cảm ơn sự hỗ trợ về tài chính cũng như tư vấn chính sách của các Đối tác phát triển cho khu vực DHMT trong những năm vừa qua.

Phó Thủ tướng khẳng định DHMT là khu vực có vị trí địa kinh tế - chính trị chiến lược quan trọng của cả nước, có nhiều tiềm năng, thế mạnh để phát triển như là nơi tập trung nhiều cảng nước sâu, có bờ biển dài phục vụ phát triển kinh tế biển và du lịch... Tuy nhiên, đây là khu vực chịu nhiều thiên tai nặng nề, kinh tế kém phát triển, cơ sở hạ tầng còn lạc hậu và thiếu đồng bộ, đời sống nhân dân còn nhiều khó khăn.

Trên cơ sở đó Phó Thủ tướng chỉ đạo: Để phát triển bền vững khu vực DHMT, ứng phó có hiệu quả với biến đổi khí hậu và giảm nhẹ rủi ro thiên tai, trong thời gian tới cần tập trung triển khai thực hiện các biện pháp cụ thể sau:

- Chú trọng liên kết vùng thông qua việc phát triển các hạ tầng kết nối, bao gồm kết nối hệ thống đường ven biển và các đường kết nối ngang theo trục Đông – Tây.

- Để hạn chế tối đa các rủi ro thiên tai, bảo vệ và phát triển bền vững nguồn nước, đề nghị các đối tác phát triển, các cơ quan Trung ương và các địa phương vùng DHMT tập trung nguồn lực đầu tư, cải tạo hệ thống các hồ chứa nhằm đảm bảo năng lực tích nước phục vụ cho sinh hoạt và sản xuất của người dân; xây dựng và rà soát quy hoạch các khu tránh trú bão cho tàu thuyền, phát triển đồng bộ hạ tầng nghề cá có tính đến yếu tố vùng.

- Trong điều kiện nguồn lực có hạn, các địa phương cần có các chính sách khuyến khích, huy động nguồn lực từ khu vực tư nhân tham gia đầu tư phát triển hạ tầng, đào tạo và tạo việc làm cho người dân trong vùng.

5. Tuyên bố Hội An

Kết thúc Diễn đàn, các Đại biểu đã thảo luận và góp ý xây dựng Tuyên bố Hội An (xin trình kèm). Đây là văn bản tổng kết các ý kiến thảo luận tại Diễn đàn. Trong bối cảnh nguồn lực có hạn, Tuyên bố tập trung vào những hành động chính sau:

- Huy động nguồn vốn đầu tư hoàn thiện hệ thống đường ven biển nối 9 tỉnh DHMT.

- Lồng ghép và hướng các chương trình, dự án đầu tư hồ chứa, hồ thủy lợi cho việc củng cố, cải tạo và đầu tư mới hệ thống hồ chứa tại khu vực miền Trung. Sớm ban hành quy trình vận hành liên hồ chứa mùa kiệt và cả năm.

- Huy động nguồn lực đầu tư đồng bộ, có tính liên vùng cho các khu neo đậu tàu thuyền, phát triển hạ tầng nghề cá, đầu tư các tàu có công suất lớn, vỏ sắt để ngư dân yên tâm bám biển và cải thiện sinh kế từ kinh tế biển.

- Xây dựng, củng cố các cơ chế phối hợp vùng trong giải quyết các thách thức về rủi ro thiên tai, nguồn nước cũng như huy động khu vực tư nhân cho phát triển kinh tế - xã hội của vùng.

- Tăng cường chia sẻ thông tin và sự phối hợp giữa các đối tác phát triển trong các chương trình hỗ trợ của mình cho vùng duyên hải miền Trung. Tiếp tục hỗ trợ các tỉnh trong vùng bằng những chương trình, dự án cụ thể và các hỗ trợ kỹ thuật khác.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư sẽ là cơ quan đầu mối của Chính phủ chủ trì, phối hợp với các đối tác phát triển triển khai Tuyên bố chung.

II. Kiến nghị

Căn cứ vào kết quả Diễn đàn và các ý kiến nêu trên, Bộ Kế hoạch và Đầu tư kiến nghị Thủ tướng Chính phủ:

(1) Phê duyệt kết quả Diễn đàn và thông qua Tuyên bố chung Diễn đàn (Tuyên bố Hội An);

(2) Giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì và phối hợp với các cơ quan liên quan triển khai kết quả Diễn đàn, phối hợp với các tỉnh DHMT, Cơ quan liên quan và Đối tác phát triển triển khai Tuyên bố Hội An;

(3) Giao các Bộ: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tài nguyên và Môi trường, Giao thông Vận tải nghiên cứu và triển khai các khuyến nghị của Diễn đàn theo chức năng, nhiệm vụ phụ trách.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư kính trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định. *3/2*

Nơi nhận:

- Như trên;
- PTTCP Nguyễn Xuân Phúc;
- Các Bộ: NN&PTNT, TN&MT, KHCN, CT, GTVT, TC; NHNNVN;
- UBND các tỉnh, thành phố: Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên;
- Các Vụ: KHGDTN&MT, KCHT, KTNN, QLQH;
- Viện CLPT;
- Lưu: VT, KTDN (L.25)

BỘ TRƯỞNG

Bùi Quang Vinh

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH BÌNH ĐỊNH**

SAO Y BẢN CHÍNH

Số: 1168/ SY-UBND

Bình Định, ngày 09 tháng 7 năm 2014

Nơi nhận:

- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Kế hoạch và Đầu tư;
- Sở Nông nghiệp và PTNT;
- Sở Tài chính;
- Sở Giao thông vận tải;
- PVPNN, K1;
- Lưu: VT (10b).

**TL. CHỦ TỊCH
KT. CHÁNH VĂN PHÒNG
PHÓ VĂN PHÒNG**

Nguyễn Đức Thi

TUYÊN BỐ HỘI AN
DIỄN DÀN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG
Hội An ngày 3/6/2014

Chúng tôi, đại diện Chính phủ Việt Nam, các tỉnh duyên hải miền Trung (Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên) và các đối tác phát triển (WB, ADB, Canada, Nhật Bản, Thụy Sĩ, EU, Ireland, UN Habitat) tại cuộc họp trong khuôn khổ Diễn đàn Phát triển Bền vững khu vực duyên hải miền Trung:

Đánh giá cao những thành tựu đạt được về phát triển kinh tế - xã hội của các tỉnh duyên hải miền Trung. Nhưng cũng nhận thấy rằng các thành tựu đó chưa thực sự tương xứng với tiềm năng, lợi thế của các địa phương và bị thách thức bởi những khó khăn mang tính đặc thù của vùng, đó là: (i) Hạ tầng yếu kém, đặc biệt là hạ tầng giao thông các trục ven biển, trục ngang Đông - Tây; các hạ tầng nông nghiệp như hệ thống thủy lợi và hồ chứa; (ii) Chênh lệch về mức sống giữa hai vùng Tây và Đông còn lớn; (iii) Điều kiện tự nhiên khắc nghiệt, địa hình hẹp, độ dốc từ Tây sang Đông lớn, dẫn tới lũ lụt vào mùa mưa, hạn hán vào mùa khô, hàng năm phải hứng chịu hàng chục cơn bão, ảnh hưởng tới sản xuất và đời sống nhân dân.

Khẳng định rằng để giải quyết các thách thức trên, phát huy tối đa các tiềm năng lợi thế nhằm mục tiêu phát triển nhanh và bền vững cần có các giải pháp lâu dài, đặc thù riêng cho vùng. Trong bối cảnh nguồn lực có hạn, cần tập trung nguồn lực cho các ưu tiên sau:

- Tăng cường tính kết nối của vùng thông qua việc ưu tiên huy động nguồn lực đầu tư cho hạ tầng giao thông của vùng, tập trung vào việc kết nối hệ thống đường ven biển giữa các tỉnh. Đây là trục đường quan trọng nhằm phát triển kinh tế biển theo chiến lược biển đã được Chính phủ phê duyệt, như nuôi trồng, đánh bắt hải sản xa bờ, phát triển du lịch, kết nối các khu kinh tế, khu công nghiệp dọc ven biển của các tỉnh; sắp xếp dân cư phòng chống giảm nhẹ rủi ro thiên tai, chủ động đối phó với tác động của biến đổi khí hậu; phục vụ nhiệm vụ quốc phòng - an ninh, bảo vệ chủ quyền của Tổ quốc.

- Giải quyết sự thiếu hụt nguồn nước cho sinh hoạt và sản xuất, đồng thời hạn chế tối đa các rủi ro thiên tai bão lũ vào mùa mưa thông qua việc đầu tư, cải tạo nâng cấp hệ thống hồ chứa của vùng. Xây dựng cơ chế phối hợp giữa các địa phương, quy trình vận hành các hồ đập nhằm không để xảy ra các rủi ro thiệt hại do con người gây nên.

- Hỗ trợ cho ngư dân bám biển, cải thiện sinh kế thông qua kinh tế biển bằng việc đầu tư xây dựng các khu neo đậu, tránh bão tập trung; đầu tư hạ tầng hậu cần nghề cá đồng bộ và có tính liên vùng; hỗ trợ ngư dân phát triển đội tàu đánh bắt xa bờ, có khả năng bảo vệ ngư dân trước các rủi ro, thách thức.

- Giải quyết sự thiếu hụt nguồn lực thông qua huy động sự tham gia của khu vực tư nhân. Có giải pháp hỗ trợ tư nhân tham gia công cuộc phát triển kinh tế - xã hội của vùng.

Chúng tôi, để triển khai thực hiện các ưu tiên trên, thống nhất các hành động sau:

1. Huy động nguồn vốn đầu tư hoàn thiện hệ thống đường ven biển nối 9 tỉnh Duyên hải miền Trung. Ủy ban nhân dân các tỉnh phối hợp với Bộ Giao thông Vận tải xác định nhu cầu đầu tư, phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư và Đối tác phát triển như WB, ADB, Nhật Bản xác định nguồn và khả năng đầu tư tuyến đường này trên cơ sở các ưu tiên của Chính phủ Việt Nam. Bộ Giao thông Vận tải, Bộ Kế hoạch và Đầu tư và 9 tỉnh Duyên hải miền Trung sử dụng hiệu quả nguồn vốn ODA trong khuôn khổ nguồn vốn đã được phân bổ.

2. Lồng ghép và chú trọng hướng các chương trình, dự án đầu tư hồ chứa, hồ thủy lợi cũng như các chương trình đang thực hiện và các Hợp tác kỹ thuật của các Đối tác phát triển như WB, ADB, Nhật Bản và của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho việc củng cố, cải tạo và đầu tư mới hệ thống hồ chứa tại khu vực miền Trung. Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với các Cơ quan liên quan ban hành quy trình vận hành liên hồ chứa mùa kiệt và cả năm.

3. Huy động nguồn lực đầu tư đồng bộ, có tính liên vùng cho các khu neo đậu tàu thuyền, phát triển hạ tầng nghề cá, đầu tư các tàu có công suất lớn, vỏ sắt để ngư dân yên tâm bám biển và cải thiện sinh kế từ kinh tế biển.

4. Các địa phương phối hợp xây dựng, củng cố các cơ chế phối hợp vùng nhằm thúc đẩy một cách tiếp cận có tính tham vấn và tổng thể trong phát triển kinh tế - xã hội, trong giải quyết các thách thức về rủi ro thiên tai, nguồn nước cũng như phát triển khu vực tư nhân trong vùng.

5. Các đối tác phát triển tăng cường chia sẻ thông tin và sự phối hợp trong các chương trình hỗ trợ của mình cho vùng duyên hải miền Trung. Tiếp tục hỗ trợ các tỉnh trong vùng thông qua việc nâng cao hiệu quả thực hiện những chương trình, dự án đã có; các chương trình, dự án cụ thể và các hỗ trợ kỹ thuật khác.

Nhất trí rằng Bộ Kế hoạch và Đầu tư sẽ là cơ quan đầu mối của Chính phủ chủ trì, phối hợp với các Đối tác phát triển triển khai Tuyên bố chung này./.